

Título: Tasques realitzades dels programes d'educació per a la salut mental, acció comunitària i cultura popular pel Centre d'Higiene Mental de les Corts, durant els mesos de gener, febrer i març de 1979.

Autor: Centre d'Higiene Mental de Les Corts

Fecha: 01/01/1979

Número: 0255

TASQUES REALITZADES DELS
PROGRAMES D'EDUCACIO PER
A LA SALUT MENTAL, ACCIÓ
COMUNITARIA I CULTURA POPULAR
PER EL

CENTRE D'HIGIENE MENTAL "LESCORTS"

DURANT ELS MESOS DE:

GENER, FEBRER I MARÇ 1979

I N D E X

1 - TREBALL AMB L'ENQUESTE

- 1.1. Conclusió del texts.- Impresió.
- 1.2. Discussió de la forma de passar-la.
- 1.3. Inici del procés de participació comunitària en la distribució de les enquestes i de la mateixa enquestació.

2 - TREBALL COMU ALS TRES PROGRAMES D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT MENTAL, ACCIO COMUNITARIA I CULTURA POPULAR.

2.0. PREMISES IDEOLOGIQUES QUE CONDICIONEN LA PRACTICA.

2.1. TREBALL COMU ALS TRES PROGRAMES.

2.1.2. CONTACTES REALITZATS

- . amb la comunitat en general.
- . amb institucions sanitàries i pedagògiques del barri.
- . amb professionals de la Salut, mental i de l'ensenyament.
- . amb agents de Salut mental del barri.

2.1.3. DISCUSIÓ CONJUNTA DE LES ACCIONS A EMPENDRE ENTRE VEINS I PROFESSIONALS.

- . nom dels serveis.
- . objectius.
- . funcions.
- . propaganda i difussió.
- . actes concrets i
- . funcionament.

2.1.4. VALORACIO ACTUAL.

- 2.1.5 . DOCUMENTACIO
 - . enquesta.
 - . convocatories.
 - . actes reunions.
 - . actes culturals.

3 - TASQUES ESPECIFIQUES PER CADA UN DELS PROGRAMES.

3.1. TEMPS LLIURE

- 3.1.1 . Organització de l'equip .
- 3.1.2 . Contactes.
- 3.1.3 . Tasques realitzades.
- 3.1.4 . Investigació de recursos.
- 3.1.5 . Valoració actual de la marxa del programa.
- 3.1.6 . Documentació.

3.2. PROMOCIO SOCIAL DE LA DONA I PLANIFICACIO FAMILIAR.

- 3.2.1 . Formació de l'equip de consultors.
- 3.2.2 . Objectius fixats.
- 3.2.3 . Funcionament.
- 3.2.4 . Contactes amb institucions del barri i de fora del barri.
- 3.2.5 . Busca de recursos.
- 3.2.6 . Valoració actual del programa.

3.3. SERVEI D'ACOLLIMENT

- 3.3.1 . Formació de l'equip.
- 3.3.2 . Participació i col.laboracions .
- 3.3.3 . Funcionament
- 3.3.4 . Valoració actual de la marxa del programa.

4 - RESUM ECONOMIC DE LES DESPESES.

- 1.- TREBALL AMB L'ENQUETA.
- 2.- TREBALL COMU ALS TRES
PROGRAMES.

1.- L'enquesta que el nostre equip ha compost juntament amb en Joan Bonal ha estat pensada com una eina per encapçalar el diàleg amb la comunitat.

1.1. En els inicis de la seva confecció es va plantejar la discussió de si la utilitzàvem com una eina de recollida de dades del nostre barri o bé com una eina pel diàleg amb la comunitat que ordina i precedeix per encapçalar els programes d'educació per a la salut mental.

Per una part pensàvem que l'enquesta podia ésser un bon instrument per a la sensibilització de la població, de quines eren les necessitats en matèria de Salut Mental i alhora una possibilitat de promoure la participació de la comunitat.

Per altra part ens demanàvem que no teníem medis suficients per aconseguir que l'enquesta fos una eina per obtenir-ne dades estadístiques fiables del barri de Les Corts i que encara, mirant tant les condicions com les previsions que hom pot fer entorn a l'assistència pública, arribar molt de quina fora la utilitat de les xifres sobre la mortalitat i epidemiologia de la salut o la malaltia mental del barri de les Corts.

Així doncs la nostra enquesta pretén fonamentalment una tasca de sensibilització per:

- a la comprensió de la malaltia mental o de la salut
- entendre la salut o la enfermetat mental no solament com un problema psicològic individual sinó amb tots els condicionants externs que la modifiquen o la fan possible
- transmetre a la comunitat la possibilitat de que les accions que aquesta posi en marxa poden modificar tant la salut com la malaltia mental de la seva població
- per fer-la conscient de la manca actual de recursos assistencials
- desmentir que la malaltia mental es reduceix a estar oblidada i conscienciar a la població de que altres trastorns de mentes, tament, somàtics... poden ésser l'expressió d'un patiment psicològic

- recollir l'opinió de la població sobre quines són o eren les seves inquietuds en aquesta matèria i quins temes o necessitats senten com a més urgents.

La primera part de l'enquesta pretén també tant el conèixer com el desvetllar quins són les actituds de la població front al propi barri; utilització del barri; consciència de barri; participació en la vida associativa..... etc.

- 1.2. Una vegada convençuts de quina era la funció que volíem que accomplís l'enquesta vàrem discutir, el nostre equip conjuntament amb en Ramon Bonal, quina seria la forma idònia de passar-la per aconseguir la participació de la comunitat que desitjàvem.

Es va pensar en primer lloc en entrenar un grup d'enquestadors perquè passessin personalment les enquestes en un "porta a porta", recollint a l'atzar diferents zones geogràfiques; també en distribuir-les en el mercat o a botigues del barri, finalment decidírem de distribuir-les a través de les diferents associacions del barri, pensant que cada grup de pares, d'ensenyants, cultural, polític, social, esportiu, etc, es responsabilitzàs de fer-ho en el seu grup, alhora de recollir-les.

Aquesta forma presentava per a nosaltres diverses ventatges, ja que ens permetia d'entrar en contacte amb els diversos grups o institucions del barri, interessarlos en la participació del procés que preteníem posar en marxa, a través d'una tasca concreta i unificar esforços aprofitant tant els contactes com les convocatòries per avançar en el procés de l'enquesta i de la posta en marxa dels tres programes d'educació per a la Salut Mental, acció comunitària i cultura popular.

- 1.3. Així doncs a totes les reunions s'han convidat els membres de la comunitat per transmetre informació o organitzar accions directament lligades als programes o a la marxa de l'enquesta.

Les convocatòries s'han fet majoritàriament per carta i s'ha enviat a totes aquelles institucions o associacions de caràcter sanitari, (comunitari) educatiu, social, recreatiu, esportiu o polític que la projecció que hem realitzat al barri ens ha permès de conèixer.

La majoria de les vegades prèviament a la convocatòria per carta els membres de l'equip havíem pres contacte personal amb els "líders" de la comunitat o amb les institucions més representatives, aprofitant canals de comunicació que el Centre a través de la seva existència i presència en el barri ja tenia. Altres contactes foren nous i s'iniciaren junt amb el procés general.

La primera convocatòria va ésser entregada a mà per poder explicar millor de que es tractava, i comunicar l'interés que podia tenir per a tots aquest procés per a la defensa del dret a la Salut Mental del barri de Les Corts i la impossibilitat de posar-ho en marxa si no ho compenya amb la participació i suport dels veïns, associacions o institucions del barri.

Ahora s'han realitzat contactes amb institucions del barri on hi ha aquelles que podien tenir algun membre implicat en els programes, però pensem important l'implicar-hi a la institució com a tal. En aquest sentit s'ha contactat amb el Gerent de la Maternitat, Sr. Ramón Ferrández, que va dir-nos que ells no es consideraven una institució del barri, sinó que tenien un règim provincial; malgrat això ens oferí el local per si el necessitàvem per algun acte concret i es va comprometre a anunciar en la seva institució tots els programes o convocatòries que li fessin arribar. Igualment ens va dir que podíem sol·licitar l'ajut dels professionals de la seva institució en cas de que ho necessitéssim per alguna xerrada o debat.

En aquest sentit està programat d'anar a veure per informar i oferir col·laboració al Dr. Martí Busquets director de l'Institut Frenopàtic (Hospital psiquiàtric) i al Dr. Ferrés, director de l'ambulatori de la Seguretat Social del carrer Numància.

Si varem pensar en connectar-nos directament amb els responsables de les institucions va ésser fonamentalment per dues coses: la primera perquè membres de les institucions que veïen clar de col·laborar en el procés varen explicitar el desig i la voluntat de que això no es quedés

ment una opció personal sinó que en podem fer amb participació i responsabilitat de part de la institució en que treballaven. La segona perquè en algunes institucions (Poliesportiu Municipal, Centre d'ocupació de vells de La Caixa, Maternitat...) es negaven a admetre la carta de la convocatòria si aquesta no era rebuda o aprovada abans per la institució.

2.- La resposta del barri ha estat no tant sola nombrosa sinó també activa, sens dubte pensem que això es degut a les raons que anomenem a continuació, sense que l'ordre en que les transcribim suposi prioritat:

2.0. a).- Perquè el Centre en la seva forma d'estar durant els tres anys d'existència en el barri, s'ha fet dipositari d'una bona voluntat de col.laboració i participació en tot el que fa la vida comunitària. Perquè ha aconseguit també credibilitat

Perquè ha donat mostres de la voluntat d'ésser un servei públic i que malgrat la condició de privat, que malauradament ho és, ha aconseguit, s'esforça tant en les tasques d'assistència com en les de promoció i potenciació de la salut, en posar tots els recursos de que disposa al servei de la comunitat.

b).- Perquè s'ha pogut i hem sapigut encaixar el procés amb quelcom concret, l'enquesta i els programes, aprofitant al màxim la iniciativa rebuda dels SERVEIS DE CULTURA POPULAR, als que agraïm el que hagin col.laborat d'una forma decisiva en el nostre projecte.

c).- Perquè tant la malaltia com la salut mental, en els seus aspectes de condicions de vida, d'educació, de relació humana, i d'evolució psicològica del ésser humà són viscuts de forma acenayadora per al benestar psicològic del nen, de la dona, del jove, del vell, de l'adult... de tots.

d).- Perquè l'assistència psiquiàtrica tant a nivell privat com públic no té recursos ni per a la salut ni per a la malaltia mental ni

tampoc per al conflicte patquí.

e).- Perquè l'equip del DENTRE D'HIGIENE MENTAL "LESCORTS" ha entès el procés com a quelcom que havia de tenir una autonomia i entitat pròpia a través de la qual s'anés definint pas a pas. En aquest sentit el Centre ha volgut i vol ésser promotor i col·laborador però, sempre ha pensat que fóra un error convertir-lo en un apèndix del nostre Centre, molt al contrari, sempre hem pensat i ara ho hem confirmat que la riquesa de l'experiència està en el intercanvi i en la unificació dels recursos tècnics i comunitaris. Finalment es el conjunt del veïns, de les institucions, o del seus representants qui té possibilitats de conèixer la realitat del barri, les seves necessitats i també la possibilitat d'organitzar i programar formes d'acció que assegurin l'eficàcia i satisfacció. En aquest sentit, en la defensa del dret a la salut mental, els professionals dels centres de salut mental i en general els professionals de la salut mental que treballin al barri que vulguin col·laborar en el procés, han d'ésser un recurs més a utilitzar, amb especialitats concretes segons els coneixement que posseeixin en tant que tècnics, però sense que això suposi apropiació del procés en el sentit de sentir-se els únics capassos d'administrar la salut, de definir allò sà, allò malalt, de trobar recursos i d'organitzar accions que assegurin l'exercici del dret a la salut.

2.1.

Amb aquestes premises hem convocat les reunions, en totes hi ha hagut dues parts en l'ordre del dia, la una fent referència a l'enquesta i l'altre obrint debat i discussió sobre les funcions, els objectius, l'entitat i composició del servei que acollia els programes d'educació per a la Salut Mental.

Les convocatòries eren enviades a:

- 2.1.2. . Escoles
- . Associacions de Pares

- Es va tornar a discutir la possibilitat d'entrenar un grup d'enquestadors pero majoritariament en va valorar com a més positiu l'espontaneïtat.
- S'ha discutit també el mètode de distribució realment que el més útil era aquell que permetia de comprometre el màxim nombre de veïns o institucions. S'ha acordat que cada una de les institucions es responsabilitzen de 50 enquestes;

Obiament no estem encara en condicions d'avançar quins seran els resultats ni quines les accions que aquesta aconsellarà d'engendre. L'informació que vagi sorgint de l'anàlisi d'aquests resultats, que treballarem entre en Raimón Bonal i el Centre "LES CORTS", serà utilitzada com a eina de sensibilització i debat en les properes reunions.

Referent a la discussió entorn a la posta en marxa dels programes d'educació comunitària i cultura popular, el debat ha estat encaminat cap a la consecució de l'identitat i objectius propis a aquest espai que neixia xomà a tècnics i veïns.

El lloc físic tant de les reunions com de les diverses activitats que s'inicien, es el local que l'Ajuntament ens ha cedit en el Dispensari Municipal, ubicat en el mateix edifici de l'Ajuntament de les Corts (Plaça Comas).

2.1.3. Aquest espai nou necessitava també un nom que respongués el màxim possible a la iniciativa que es proposava, i alhora li donés una realitat propia, independent de qualsevol institució que la promogués.

El nom que va semblar millor als objectius que es proposava es el de:

"SERVEI D'HIGIENE MENTAL I ACCIÓ COMUNITÀRIA DEL BARRI DE LES CORTS" i

amb aquesta denominació permetia de reconeixer el servei com a eina d'acció per a la defensa del dret a la Salut Mental del barri. Per altra part el definia com a servei disposat a acollir els aspectes de relació a la Salut Mental, aclarint que no era un centre de prevenció secundària ni terciària. Finalment ens semblava limitaba de forma adequada les possi-

bilitats que tenia.

Hi varen haver objeccions perquè el nom era semblant al del Centre d'Higiene Mental "LESCORTS", i aquest ha pres el compromís de canviar de nom, cosa que ja tenia previst l'equip, ja que creien que la nostra tasca està més aprop d'un Centre de Salut Mental que d'un Centre d'Higiene Mental.

De la discussió conjunta encara que fins al moment majoritàriament esta aconduïda per els professionals del nostre equip, les varen definir els objectius de la següent manera:

(transcrivim íntegrament la redacció del text que figura en els prospectes de propaganda i difusió)

Les possibilitats de Salut Mental d'una comunitat o la dels seus veïns depenen de les condicions culturals, socials, educatives i de vida en general i també dels recursos psicològics individuals i/ o col·lectius dels que disposi l'home per al seu propi procés d'evolució i creixença o per el procés d'evolució del grup, institució o comunitat a la que pertany.

La funció del servei que avui us oferim es la d'obrir un diàleg entre la comunitat del nostre barri que encapçali un procés de reconeixement de les necessitats individuals o col·lectives en matèria de Salut Mental i posta en marxa d'accions comunitàries conjuntes entre veïns i tècnics que assegurí la real satisfacció de les necessitats.

Els objectius que es proposa el SERVEI D'HIGIENE MENTAL I ACCIO COMUNITÀRIA son els següents:

Crear un servei d'informació, on es posin a disposició de la comunitat els coneixements que els professionals posseeixin com a tals en matèria de salut i més concretament de Salut Mental.

Organitzar debats i xerrades sobre els diferents temes que poden sorgir en relació a les necessitats psicològiques, educatives, culturals,

socials... per assegurar la cura de la Salut Mental.

Promoure participació de forma que tots aquells veïns, i especialment aquells més relacionats amb la Salut Mental de la comunitat, (pares, mestres, educadors, altres professionals de la sanitat o de la Salut mental) puguin trobar la forma real de col.laborar-hi.

Modificar les actituds humanes i educatives per tal de que aquestes esdevinguin favorables en l'evolució de la Salut Mental.

Programar i assegurar canals de comunicació amb la població i formes d'acció que assegurin la consecució dels objectius que es vagi fixant el servei.

Tots els serveis que donarà aquesta unitat d'Higiene Mental i Acció Comunitària són totalment gratuïts. Per a la seva posta en marxa comptem amb una ajuda econòmica per part dels SERVEIS DE COMUNITAT POPULAR i amb la col.laboració de l'Ajuntament de Barcelona que ens ha cedit un local en el Dispensari Municipal de la Plaça Comas i que ens ha promès de ajudar-nos en la propaganda.

Per qualsevol demanda d'ajut o de col.laboració podeu recorreu-vos al Dispensari Municipal o al telèfon 239.16.42

També la forma de difondre aquest servei va ésser motiu de debat. Es va decidir de fer un full explicatiu on a més de l'introducció que hem transcrit hi hagués també l'explicació dels objectius de cada un dels programes que fonamentalment es duran a terme, incluint-hi els horaris de funcionament de cada un d'ells.

En quant a la distribució d'aquest prospectes es pensa donar-ne a les institucions del barri i repartir-ne també per les botigues o locals, comercials o no, més freqüentats del barri (farmàcies, forns, parroquies, mercat,) Es pensa també en fer articles per donar-ho a conèixer en la revista que regularment edita l'associació de veïns, las de associacions de pares i finalment es pensa també en fer un parell d'articles per a la premsa ciutadana, escollint els diaris que ens semblin

que tenen més difussió.

També es pensa en una emisora de ràdio que dedica un temps setmanal a tractar problemes o aspectes d'un o altre barri.

A un altre nivell, es discuteix la possibilitat de fer un acte al barri desde on es donés a conèixer el servei. S'ha preferit postergar aquest acte, donant-nos temps per una certa difussió i coneixement a fi d'assegurar la convocatòria. Es digué que primer era millor començar convocant a la població a partir de xerrades o debats sobre temes concrets d'interès per als veïns.

Es proposà també començar una acció al barri a través de la qual es transmetís a la població quins eren els objectius del servei. Una de les propostes que es feren en aquest sentit fou la de mobilitzar pares, ensenyants, nens i veïns en general per a aconseguir que les instal·lacions esportives de les escoles nacionals o privades del barri fossin utilitzables a partir de les 5 o les 6 de la tarda de forma que ajudessin a l'organització del temps lliure dels nens o adolescents d'aquella o altra escola.

També es discutí la possibilitat d'utilitzar els partits polítics com a mobilitzadors tant dels veïns en general com per accions concretes. Es pensà en la possibilitat de fer una taula rodona amb els diversos partits, buscant també la forma de comprometre'ls. Donades les condicions que es realitzà aquesta primera part del programa (època de eleccions legislatives i municipals) es veié el risc de que mes aviat siguin els partits els que utilitzessin la nostra iniciativa i es cregué millor esperar.

Cercant un acte que comenci a donar a conèixer l'existència del SERVEI D'HIGIENE MENTAL I ACCIO COMUNITATÀRIA es recolza l'iniciativa del Centre "L'ESCORTS" d'organitzar una projecció cinematogràfica aprofitant la disposició del Sr. P. Fosqueles i la pel·lícula realitzada en la institució de la que ell forma part, en la que tracta com a tema

fonamental les relacions entre neus, educadors i institució.

2.1.4 Com a valoració de la tasca realitzada fins al moment cal dir que ens sentim optimistes, doncs ens sembla haver aconseguit un grau important de participació i sobre tot haver tingut cura de transmetre aquell servei com a quelcom obert a totes les iniciatives que puguin sorgir per a la defensa del dret a la Salut Mental, desde un o altre, educadors professional, institució o veí del nostre barri.'

Així doncs en aquest moments hi ha 15 entitats del barri, 5 professionals que viuen al barri, però que no treballen al Centre "DESCOATS" que d'una o altre manera participen en l'elaboració, organització i gestió dels programes, i dels serveis que s'han creat, alhora que col.laboren estretament en el procés de l'enquesta.

D'aquest nucli ampli amb el que comptem s'han format uns petits sub-nuclis que més activament col.laboren en un o altre dels programes que es duen a terme.

2.1.5. DOCUMENTS QUE AFEGIM

- . Enquesta
- . Convocatòries
- . Actes de les reunions generals
- . Propaganda de la projecció cinematogràfica

"LES CORTS" Centre d'Higiene Mental
Amb la Col.laboració de l'Ajuntament de Barcelona
Adresses: Numància 103-105 Planta B. T. 239 16 42
Dispensari Municipal - Plaça Comas, 1

El Centre d'HIGIENE MENTAL "LES CORTS" treballa des de fa tres anys atenent els diferents aspectes en relació a la salut mental del nostre barri. En aquesta tasca ens és imprescindible d'obrir un diàleg amb la comunitat que ens permeti conèixer quines són les condicions, preocupacions, vivències o experiències de barri, dels seus veïns o de les seves institucions, respecte a la salut mental i a la salut pública.

Conèixer aquestes dades ens permetrà d'encetar un debat entre veïns i professionals des de on es defineixi quines són les necessitats en salut mental i quines serien les accions a emprendre per a assegurar la satisfacció de les mateixes.

La vostra col.laboració es fa imprescindible per tal de garantir que les futures accions i campanyes d'informació que el nostre equip emprengui parteixin al màxim de la realitat de la nostra comunitat.

Aquest qüestionari va destinat a les famílies i és per això que interessa que, en la mida del possible, expressi al màxim el sentir i el pensar de la totalitat de les persones que formen part del nucli familiar.

Moltes gràcies per la vostra col.laboració.

1. Composició familiar

Membres	Característiques					
	Nascut a	Estat	Anys de residència Barri Barcelona	Professió	Qualificació prof. (o tipus d'escola)	Barri o pobla- ció (treball o escola)
Pare						
Mare						
Fill 1						
Fill 2						
Fill 3						

2. Nombre d'habitacions (excluint la cuina i el bany) habitacions.

3. Pertanyen vostès a alguna associació voluntària del barri?

Entitats	Pare	Mare	Un fill	Varis fills	Altres familiar	Es actiu?
Associació de Veïns						
Centre Social						
Grup Parroquial						
Associació de Pares						
Grup d'Esplai						
Grup polític						
Equip esportiu						

Observacions:

.....

.....

4. Es el barri on viuen habitualment el centre de les seves activitats?

Les compres al mercat ☐

L'assistència sanitària:

- metge capçalera SOE ☐
- pediatre SOE ☐
- especialista SOE ☐
- metge privat ☐

L'escola dels fills ☐

L'activitat laboral ☐

L'esplai familiar (en general) ☐

5. A quin barri tenen consciència de pertànyer?

A cap 1

Les Corts 2

Sants 3

altre: 4

6. Per quina raó principal ha vingut a viure al barri?

Econòmica 1

Haver trobar vivenda 2

Proximitat altres familiars 3

Facilitat de comunicacions 4

Conveniència de treball 5

Conveniències d'escola 6

Ens agradava (moltes raons) 7

Altres:

.....

7. Què és el que veritablement els preocupa més del seu barri? (Dongui'n, si els plau, un número d'ordre per preioritats)

Situació escolar	
L'assistència sanitària	
La salut, en general	
La densificació excessiva	
La manca de planificació urbana	
Els jardins públics	
Les zones esportives públiques	
Altres:	
.....	

8. Què creuen vostès que és la Salut Mental?

.....

.....

.....

9. Quins elements incideixen en la Salut Mental? (Enumeri'ls per ordre d'importància)

D'ordre familiar

.....

D'ordre sexual

.....

D'ordre econòmic

.....

D'ordre laboral

.....

D'ordre escolar

.....

D'ordre polític

.....

Condicions de vida

.....

D'ordre ideològic

.....

Altres:

.....

10. Quina etapa de la vida creuen més decisiva per a l'evolució de la salut mental?

Abans de néixer	1
La primera infància (0-3 anys)	2
La segona infància (4-13 anys)	3
L'adolescència (14-18 anys)	4
La joventut	5
L'edat adulta	6
La vellesa	7

11. Quin Concepte tenen vostès de l'enfermetat mental?

Es una manera d'ésser	1
Es una crisi circumstancial	2
Es un perill social	3
Es una pèrdua total de control	4
Es inexplicable, incomprensible	5
Altres:	

12. Creuen que l'enfermetat mental

Sempre és greu	1
Es donen graus de gravetat	2

13. Què es pot fer de cara a la malaltia mental.

No hi ha res a fer	1
Es pot prevenir	2
Es pot modificar	3
Es pot curar sempre	4

14. Té la impressió que el malalt mental pateix?

Sí	1
No	2

15. Opina que el malalt mental es detecta desseguida?

Sí	1
No	2
Segons com	3

16. Creu que l'enfermetat mental ha d'ésser tractada només per professionals?

Sí	1
No	2

17. La col·lectivitat o grup on viu el malalt pot ajudar d'alguna manera a la modificació de la salut o l'enfermetat mental?

Sí	1
No	2

18. Quines necessitats creu que cobreix la xarxa assistencial actual a Barcelona?

Cap ni una	1
La cura de la malaltia	2
La prevenció	3
Insuficiència d'institucions psiquiàtriques ...	4

19. D'aquesta llista de transtorns, quins són els que els preocupen més?

Dificultats escolars	1
Dificultats de comportament	2
Alcoholisme	3
Mals físics d'origen nerviós (mal de cap, dolors d'estómac)	4
La bogeria	5
Estats d'angoixa, depressions, insomni o apatia	6
Dificultats o inhibicions en la consecució d'objectius personals (relacions socials i familiars, creativitat intel·lectual, professional i sentimental) i sexualitat	7
Deficiències intel·lectuals (Subnormalitat, deficiències sensorials)	8
Delinqüència, drogues	9

20. Creuen vostès que la causa d'aquest transtorn es troba únicament en la mateixa persona o influeix el seu ambient?

La persona	1
L'ambient	2
Ambdues causes	3

21. Hi ha algú que pateix alguna d'aquestes dificultats a casa seva?

Sí	1
No	2
No; però en conec al mateix barri	3

22. Com ha adquirit aquests coneixements?

Pel·lícules, quines?	
.....	
Lectures, quines?	
.....	
Converses, amb quí?	
.....	
Altres fonts:	
.....	

23. Quins temes els preocupen més en aquests moments? (posi'n un número d'ordre)

Salut mental i condicions de vida	
Evolució psicològica del nen	
Relació entre les característiques psicològiques del nen i les de l'entorn en que creix (afectivitat, educació, condicions familiars-socials-culturals)	
Educació sexual	
Aspectes de la relació entre pares i fills	
L'adolescència. Dificultats de relació i comprensió entre l'adult i l'adolescent	
La realitat social com a possibilitadora de la Salut Mental. Adaptació. Marginació	

Factors socials i psicològics condicionants de l'homosexuali-
tat, les drogues, la delinqüència
Alcoholisme
L'escola i el seu paper en el desenvolupament psicològic i
humà del nen
Les escoles-bressol. Les guarderies. El seu paper en l'evolu-
ció del nen i de la família
Planificació familiar dins i fora la parella establerta
Característiques de la personalitat del vell. Condicionants
socials de la vellesa
Sugerències:
.....

24. Considera necessari donar resposta a aquests temes al mateix barri?

Sí 1
No 2

25. Quins d'aquests temes proposaria prioritàriament?

.....
.....
.....
.....
.....

OBSERVACIONS:

Barcelona, 23 de Gener 1.979

Benvolguts companys:

El nostre Centre ha rebut una assignació per posar en marxa tres programes d'educació per a la salut mental al nostre barri. Els programes que han rebut subvenció són els següents:

- Promoció social de la dona i planificació familiar.
- Estudi i recursos per el temps lliure en el nostre barri.
- Organització d'un servei d'acolliment als problemes entorn a la salut mental del nostre barri, en els locals del dispensari municipal de la Plaça Comas.

D'acord amb les premises que el nostre equip des de l'inici de la nostra tasca, considerem imprescindible que aquesta es promogui des de espais comuns a veïns i professionals. Per això, us convidem a la reunió que tindrà lloc en el local de la Plaça Comas el dijous 1 er. de Febrer a les 10 hores del vespre, amb la següent ordre del dia:

- Informació de quins són els nostres projectes en els programes per a la salut mental, acció comunitària i cultura popular, ja esmentats.
- Discussió de quina seria la cooperació amb les institucions del barri o amb els seus veïns.

- Donem a conèixer l'impacte que el nostre camp
elaborat, sobre concepte i actitud front la
lutella i l'enfermitat mental, per enco d'el procés
de treball en la comunitat. Orga nització de la
form de passar-la a la recollir- les dades.

Aquesta reunió es realitzarà a l'associació de
veïns de les cases i Sol de bany, a totes les institucions
del barri de l'educació, cultura, sanitari i políti-
tic.

Espereu haver-veus i agraïem nostre orga nització
que estiguen presents en aquesta convocatòria i en la part
en marxa d'aquest procés, us esperem a la reunió.

Rosa Riera

Dra. Rosa Riera - Sanó

Us pregonem agraïm

Barcelona, 28 de Febrer 1.979

Benvolguts companys:

Ens dirigim a vosaltres per recordar-vos que el proper dilluns 5 de Març a les 10 del vespre en el local de l'Ajuntament de la Plaça Comas, hi haurà la reunió que vàrem acordat el passat 1 de Febrer amb el següent ordre del dia:

- Informació de la marxa de les enquestes i discussió de les dificultats que segons sembla van sorgint. Mesures a introduir o modificar respecte al mètode indicat.
 - . Anàlisi de les primeres dades recollides.
- Informació de la marxa i objectius de cada un dels programes d'educació per a la Salut Mental que s'han posat en marxa i discussió de les accions conjuntes als tres programes que s'han de dur a terme.
 - . Propaganda i divulgació dels serveis al barri i a les seves institucions.
 - . Contactes amb les institucions oficials (maternitat, ambulatori, frenopàtic....)
- Propostes varies.

Pensem que la passada reunió va obrir l'esperança d'un procés comú cap a la Salut Mental entre les diferents entitats del barri i us pregem que amb la vostra assistència feu possible la consecució dels objectius que ens vàrem assenyalar.

Re Pelli

Barcelona, 21 de Març 1.979

Benvolguts companys:

A la passada reunió del dia 5 de Març per diverses dificultats no es va poder accomplir tot l'ordre del dia que hi havia previst; per aixó us convoquem novament pel proper dimecres dia 28 a les 10 del vespre en el local de l'Ajuntament de la Plaça Comas, amb el següent ordre del dia:

- Es continua treballant l'enquesta, les dificultats que sorgeixen en el repartiment i la recollida; analitzarem les primeres dades que tinguem amb en Raimón Bonal, sociòleg que col·labora en la seva elaboració.

- Discussió dels follets de propaganda per donar a conèixer els serveis que dins dels programes per a la Salut Mental es crearán, com ja es va informar, dintre del Dispensari Municipal del nostre barri.

- Informació general de la marxa dels programes.

Us preguem feu els possibles per estar presents a aquesta convocatòria i us demanem també l'esforç de recollir el màxim d'enquestes i portar-les a la reunió.

L'eficàcia tant de l'enquesta com dels programes de Salut Mental depenen totalment del grau de participació que tots plegats siguem capaços d'aconseguir, i per aixó, una vegada més, us demanem la vostra presència i col·laboració.

Fins el dimecres!

R. P. L.

ler. de Febrer 1.979

Reunió d'informació del programa d'educació de la S.M., acció comunitaria i cultura popular. Oferiment a les entitats del barri de col·laborar en aquests programes.

Assistents:

Associació de Veïns "Les Corts"

Vocalia de dones

Vocalia de Sanitat

Associació de Pares de Escola Barcelona

Ausias March

Pare Manyanet

Liceo Sant Jordi

Parvulari Alicia

Santa Teresita

Xiroi

Institucions assistencials, Frenopàtic

Centre d'Higiene Mental LESCORTS

Partits Polítics P.S.U.C.

P.S.C.

C.D.C.

Professionals, psicòleg, ps. clínics, ps. socials
i vellesa.

El total d'assistents ha set de 42 persones i cal remarcar que la participació ha estat molt activa per part de la majoria i amb ganes d'aportar iniciatives al projecte i de col·laborar en la tasca de defensa del dret a la Salut Mental.

./...

1.- Roser Pérez Simó presenta els objectius de la reunió.

- . Informació de l'ajuda rebuda dels SERVEIS DE CULTURA POPULAR.
- . Remarca la necessitat de que aquest programes en tant que atanyen a la Salut Mental del Barri de Les Corts, es programin i s'executin desde espais comuns als altres professionals de la S.M. que treballin al barri, a les institucions mes directament lligades a la assistència de la Salut Mental o l'enfermetat mental, i també als veïns, ja sigui aquells que hi estiguin interessats o aquells que més directament imparteixin salut (monitors d'esplai, mestres, pares, educadors.. o aquells que promouen activitats socials culturals o recreatives).
- . Oferiment de col·laboració directe en els programes.
- . Enquesta com a primera eina per el diàleg.

2.- Monserrat Mestres. Informa del servei d'acolliment.

3.- Neri Daurella. Informa del servei de Promoció Social de la dona i de planificació familiar.

4.- Conxita Boada. Informa dels projectes per el programa que fa referència al temps lliure, la utilització del mateix i els recursos que el barri té per a donar-hi sortida .

Es fa una discussió conjunta dels programes, amb participació activa dels assistents i es formulen demandes sobretot d'assistència a la institució escolar i al temps lliure del nen.

Hi han preocupacions sobre les limitacions d'un servei d'informació i educació de la S.M.. que no cobreixi l'assistència. Es parla també de la dificultat de que no es pugui oferir una assistència pública i qualificada o les demandes que es puguin rebre i de l'inconvenient que pot suposar tenir-los que remetre a la medicina privada (això pot referirse sobre tot al servei de Planificació Familiar, on queda clar que es un centre d'informació i educació, pero no d'assistència.)

Després del debat es fixa data per una propera reunió, per cada un dels programes, de forma que els que han assistit puguin elaborar i presentar les seves propostes.

Dimarts 6 de Febrer a les 8,30 h. de la tarde PLANIFICACIO FAMILIAR

Dimecres 14 de Febrer a les 10 de la nit TEMPS LLIURE

Dijous 15 de Febrer a les 10 de la nit SERVEI D'ACULLIMENT

En la segona part de la reunió es llegeix l'enquesta que havia estat elaborada per el C.H.M. LESCORTS juntament amb el sociòleg Raimón Bonal.

Raimón Bonal està present en la reunió i es ell el que comenta l'enquesta els objectius i les dificultats de la mateixa.

Es discuteix el mètode de l'enquestació, es remarca la possibilitat que la resposta familiar que s'espera quedi absorvida per el cap de Família i que la opinió de la dona no quedi reflexada. Es decideix de demanar als enquestats que afageixin qui de la família ha respost.

Es torna a discutir la forma a escullir, pero malgrat les dificultats que s'hi veuen, es creu millor de passar-la a traves de les institucions del barri, i que aquestes es fagin responsables igualment de la recollida.

Es comentada unanimitat la dificultat a la resposta nº 8 i es parla de reunions prèvies amb els enquestadors.... i finalment es prescindeix de la reunió previa doncs es pensa amb el perill de que l'entrenament previ als enquestadors manipuli dades.

Les enquestes estaran al Centre i cadascú pot passar a recollir les que veigui factibles de realitzar. Es decideix en un primer moment fer una entrega de 30 per institució, amb possibilitats de demanar-ne més si les realitza totes. El número de 30 es fixa de cara assegurar la difusió en els màxims sectors possibles.

Es dona el plaç d'un més per passar i recollir les enquestes i es fixa la propera reunió per a passar en comú les experiències obtingudes per els enquestadors i proposar una segona etapa de treball en l'enquesta si es creu necessari.

La propera reunió serà el 5 de Març a les 10 de la nit en el local de l'Ajuntament.

El C.H.M. LESCORTS prend la responsabilitat de recordar la convocatòria.

ACTA DE LA REUNIO DEL 28 DE FEBRER 1.979

Assistents: Associació de pares de l'escola "santa Teresita"

Vocalia de dones de l'Associació de Veïns

Vocalia de Sanitat " "

2 professionals de la Salut Mental

Centre d'higiene Mental LESCORTS

El primer que es fa és analitzar el motiu del perquè hi ha tant poca gens respecte a la convocatòria anterior. Es dona com a motiu la coincidència de la reunió amb l'assemblea de l'Associació de Veïns i que aquesta i els partits polítics havien canalitzat allà llurs energies.

Per altra banda, les eleccions legislatives habien omplert de feina i restat energies per acudir a la convocatòria.

Els que es troven a faltar més són els partits polítics i durant la reunió es pensen formes per implicar-los i responsabilitzar-los del procés. L' general és que en aquest moment no tenen energies ni gent disponible, a causa del intens període electoral.

Es proposa la possibilitat de convocar-los a una taula rodona per a fer-los opinar públicament sobre la nostra acció a l'Ajuntament. Finalment, donat que en les properes eleccions municipals del dia 3 d'abril no hi ha possibilitat d'escollir directament regidor per al nostre barri, es veu molt lluny l'afecte que la nostre acció podria tenir-hi. Novament tampoc no es veuen en aquests dies les possibilitats dels partits polítics, de movilitzar els veïns per una cosa tan parcial. La taula rodona queda ajornada fins a quan el nostre barri ja conegui el seu regidor, i pensem fer-ho amb la seva presència, els partits i els que participem en els programes.

Es parla de començar a organitzar debats o xerrades sobre temes en relació a la Salut Mental, però es pense que en aquesta època la població més activa està saturada d'actes.

Es proposa la possibilitat de fer unes jornades sobre Salut Mental amb temes com: " Adolescència" "Drogues i toxicomanies" "Planificació Familiar", " El joc en el nen"... i es parla d'anar pensant la forma d'organitzar-les, però en el moment més adequat, per utilitzar-les com a eina d'introducció en el barri.

Respecte a l'enquesta es parla de les dificultats que sorgeixen en les respostes i en la recollida. Es diu d'esperar a discutir-ho amb el sociòleg Raimón Bonal. Per altre part pensem que és precipitat fer-ho ara . donat el poc temps que fa que s'ha iniciat el procés de començar a divulgar-la.

Es mostra preocupació per la identitat de la tasca que es comença ^{definir} i es veu la necessitat de buscar-li nom, així com els seus objectius i les seves funcions. El Centre d'Higiene Mental "LESCORTS" queda encarregat de fer l'esbós, discutir-ho amb els grups de treball de cada un dels programes i portar-ho a la propera reunió amb el debat general.

En la mateixa reunió s'esbossen els objectius.

Cada un dels responsables del programa informen de llur marxa . general.

Es veu necessària una trobada entre els responsables dels tres programes per a decidir les accions conjuntes a fer... prospecció de recursos, contactes amb institucions, propaganda i distribució dels serveis.

ACTA DE LA REUNIO DEL 28 de MARÇ de 1.979

Assistents: Perquè ja ens coneixem una mica i perquè resulta inoportú no "passem llista" de les institucions que hi són presents. Total d'assistents 28 persones.

Es comença per parlar de l'enquesta, Raimon Bonal ni és present. Es repeteixen les suggerències de la reunió anterior però es decideix de no fer modificacions ara.

Es lamenta que la gent no hagi recordat de fer posar quin membre de la família contesta l'enquesta.

Es recullen un centenar d'enquestes contestades, Roser Perez- Simó queda encarregada de connectar en Raimon Bonal amb la Delegació de Sanitat de l'Ajuntament de Barcelona, recordant la promesa que aquest va fer de posar a la nostra disposició el gabinet tècnic per realitzar l'anàlisi i processament de les dades recollides.

S'acorda de posar una dada límit per a la recollida d'enquestes i es situa a mitjans de Juny, i es queda perquè a la propera reunió es portin iniciatives de com organitzar un acte a fi de que la població pugui conèixer el resultat de l'enquesta que hom li ha demanat d'omplir.

Posteriorment es llegeixen els textos elaborats per als fulls de propaganda. Després d'ésser discutits queden ja definitus per a la impressió.

S'insisteix molt en que els textos s'inprimeixin en català i castellà en un sol prospecte.

Informació de la visita al Gerent de la Maternitat Sr. Ramón Fernández, realitzada per R. Perez Simó i Conxita Boada.

Organització d'un petit equip per anar a veure el Dr. Ferrer, Director de l'Ambulatori de la Seguretat Social del carrer Numancia. S'en enca-

rregen Roser Pèrès- Simó i Margarita Sentís.

Preparació de l'entrevista amb el Dr. Martí Busquest, director de Institut Frenopàtic, s'en encarrega Roser Pèrès-Simó i l'Assistent Social de l'institució es presta a preparar l'entrevista.

Es discuteix l'eficàcia d'aquestes visites, però s'acorda que, malgrat els resultats es prevegin no massa o gens satisfactoris, en algun cas, com en els anomenats, val la pena de realitzar-les... per donar informació i per poder utilitzar la resposta que se'ns doni.

Es passa informació de la projecció cinematogràfica que el dia 5 d'Abril organitza el Centre d'Higiene Mental "LESCORTS" i es demana que s'ajudi a la difusió de l'acte i s'hi participi.

S'informa de l'estat actual de la signatura del contracte del local en el Dispensari Municipal que s'està tramitant amb el Dr. Serrat, Delegat de Sanitat de l'Ajuntament de Barcelona.

S'acorda de fer nous contactes amb:

La llar del pensionista, que depèn de Mutualitats Laborals,
Clinica de la Mercè del Carrer Numancia,
i els Serveis de Salut.

Les escoles que depenen de l'Ajuntament per estudiar les possibilitats d'organitzar coses conjuntament.

Surt la proposta d'un pediatre del barri, interessat per la Pediatria Social i disposat a portar endavant una tasca específica que encara està per concretar.

PROJECCIÓ CINEMATogrÀFICA

Organitzada pel CENTRE D'HIGIENE MENTAL "LES CORTS"
amb la col·laboració del CINE CLUB "L'ESPELMA"
de la pel·lícula. "LE CLOS DU NID"

(El clot del niu)

comentada per el

DR. FRANCESC TOSQUELLES

La pel·lícula resum una llarga experiència pedagògica i terapèutica de la Institució que porta el mateix nom, i que està dedicada a l'educació de nens i adolescents dèbils mentals. La pel·lícula no està pensada solament com a model de reeducació per als dèbils mentals profunds sinó que aconsegueix posar en qüestió les tècniques i actituds pedagògiques en general. Tant la pel·lícula com el comentari del Dr. F. Tosquelles (Psiquiatre català que marxà a França en el any 1.937, i impulsor del moviment francès de psicoteràpia institucional) permetrà d'obrir un debat sobre qüestions tant fonamentals en la pedagogia actual com son:

- La funció dels grups de nens en l'aprenentatge, l'educació i la sociabilització.
- La funció del grup d'adults o d'ensenyants. Responsabilitats de l'institució en el procés educatiu.
- L'aprenentatge i el centres d'interès, desde els interessos racionals del mestre fins al lligam amb el desig pulsional del nen.

Per tot aixó ens sembla que aquesta reunió pot interessar a tots els professionals de l'ensenyament i l'educació, especial o no, als professionals de la Salut Mental i a tots els pares i veïns que s'hi sentin interessats.

Us esperem doncs el

DIJOUS DIA 5 D'ABRIL a les 10'30 de la nit

A L'AUDITORI COMAS

Ajuntament de "Les Corts" Plaça Comas, 1

TEMPS LLIBRE

3.1. TEMPS LLIURE

Aquest programa de treball està encaminat a conèixer i a reflexionar entorn al concepte i a la utilització del temps lliure en la població del nostre barri.

La possibilitat de desenvolupar, desitjar i triar activitats encaminades a satisfer inquietuts i aficions del individu en el seu temps lliure, és per ella mateixa potenciadora de Salut Mental.

Aquest moviments enriqueixen i augmenten les capacitats del ésser humà i l'ajuden a sentir-se més particip i a treure un lloc en la comunitat en la que viu.

El fet de que aquests moviments i activitats estiguin promoguts i integrats en la pròpia comunitat, ajuda a l'home a sentir-se més implicat i protagonista de la seva pròpia història, alhora que li possibilita el compartir vivències i emocions amb el seu entorn, enriquint-se i augmentant les seves relacions interpersonals.

El fet d'apropiar-se un xic de la pròpia història permet a l'home de disminuir el sentiment d'isolament i solitud, alhora que es sent implicat en el seu contexte, pot conèixer i descobrir nous valors i patrons en les relacions humanes.

Els objectius del nostre programa són el conèixer els recursos existents en el barri, com són utilitzats, quines necessitats hi ha... etc. així com també el conèixer i sensibilitzar sobre tot allò que fa referència al temps lliure, el seu concepte, les seves possibilitats i les seves implicacions en el benestar i la salut d'una comunitat.

Un altre objectiu, seria questionar-nos si l'home i el nen utilitzen llurs temps lliure amb els mateixos mitjans o estructures que llurs hores "no lliures" perden, sense voler-ho, llur capacitat crítica així com llurs possibilitats creatives.

Aquest treball es porta a terme conjuntament amb algunes persones interessades que estan treballant en el Barri en activitats relacionades en el temps lliure del nen i de l'adult i ho fem extensiu a tots aquells veïns que s'hi sentin interessats i vulguin participar-hi.

Responsables d'aquest programa:

Conxita Boada (metge psiquiatre)

Nilda Estrella (terapeuta ocupacional)

Pascual Sierra (licenciat en pedagogia terapèutica)

Tel. 239.16.42 (dilluns tarda)

Informació en el Servei d'acolliment els dimarts i divendres de 10 a 12 del matí en el local del Dispensari Municipal (Plaça Girona)

Consideracions generals:

Posta en marxa del programa: Febrer 79

Aquest programa es realitza en tres etapes, i es preveu una duració de 2 mesos (Febrer, març) per a la 1ª

3 " (Abril ,maig, juny) per a la 2ª

3 " (Sept. Octubre, Novem.) per a la tercera

- Els objectius de la 1ª i 2ª etapa són els mateixos, el que varia és el tipus de tasca realitzada per a portar-los a terme.
- Fins ara s'ha respectat el programa original presentat a la Fundació de Cultura Popular, havent-se fet només unes modificacions de forma, que anirem especificant en l'informe trimestral.
- També s'ha treballat en l'elaboració, repartiment i recollida de les enquestes i es participará en la seva evaluació
- S'està en contacte constant amb els responsables dels altres dos programes, i s'han planificat i realitzat algunes tasques conjuntament.

Informe d'allò realitzat fins a la data del 30.3.1979

1ª Etapa

A.- OBJECTIUS

- Organització de l'equip
- Estudi del barri (Contactes)
- Investigació de recursos

B.- Tasques realitzades per a dur a terme aquests objectius

- En una assemblea i amb la participació de tots els membres del Centre d'Higiene Mental "Lescorts" es decideix que també sigui responsable del programa en Pascual Sierra, quedant d'aquesta manera un equip format per tres persones del Centre

2. Planificació de les tasques per a aquesta 1ª etapa

- l'equip: es modifica allò previst en el programa original de dividir l'equip en dos per enfocar la tasca a dos nivells (nens i adults), i es decideix que serà el mateix grup, integrat pels responsables del programa i els membres de la comunitat interessats els quals abastaran tota la tasca.

- Caps "Leaders" de la comunitat

S'està treballant amb la col.laboració activa de tres persones del barri; encara que cada una d'elles pertany a una institució o associació del barri, llur participació és a nivell personal i no com a representants d'aquelles.

S'està treballant encara amb els monitors d'un centre d'espai del barri i les alumnes d'una acadèmia de puericultura; s'organitzen una sèrie de reunions on es discuteix la psicologia del nen en les diferents etapes i activitats manuals, lúdiques, etc.

Aquestes reunions han començat el 29 de Març a les 22h.

Els grups s'han ofert per a col.laborar en la 3ª etapa del programa (Sept.- Novem.)

INVESTIGACIO DE RECURSOS

Aquesta tasca s'ha realitzat de la següent manera:

- a) Es convoca a reunió a llars d'infants, escoles, associacions,...etc.

L'assistència a aquesta reunió va ésser menys nombrosa d'allò que esperàvem. Es discuteix la forma de realitzar les properes convocatories.

- b) Es prepara una fitxa que s'entrega a tots els grups .

- c) Es realitzen visites a diferents institucions i associacions. Concretament a l'Associació de Veïns ens van dispensar un bon acolliment, ens van facilitar tota la informació que tenien, perfilant d'aquesta manera el contacte amb grups de joves i adolescents.

- d) S'ha recorregut el barri, i s'està preparant un mapa on s'hi anotaran els llocs disponibles per a la utilització del temps lliure així com també els que ja s'utilitzen.
- e) S'ha organitzat un fotxer, on s'anoten tots els recursos del barri i i les propostes dels veïns.
- f) S'està preparant una llista de material bibliogràfic referent al tema.

Altres tasques realitzades són:

- .La participació en les Jornades del "Nen i la Gran Ciutat" 23 i 24 de Febrer.
- . La ponència va ésser sobre el tema "El nen i el temps lliure".

Realització d'un article sobre la importància del T. Lliure que es publicarà aviat en la revista de l'associació de veïns i altres publicacions.

S'han planificat les tasques a realitzar en la 2ª etapa del programa amb un calendari d'activitats. És important de senyalar que en aquesta segona etapa a més de continuar amb la recerca dels recursos del barri, es treballarà principalment sobre el com utilitza el barri de les Cortes aquest, recursos, i per això ja s'ha connectat amb diverses escoles, grups de joves i adults per discutir aquest tema. Aquesta tasca es realitzarà conjuntament amb els caps de la comunitat els quals estem preparant per a fer-ho.

La nostra conclusió és que la tasca feta en aquesta primera etapa és molt positiva.

3.2. PROGRAMA DE "PLANIFICACIÓ FAMILIAR I PROMOCIÓ SOCIAL DE LA DONA"

3.2.1. El treball fonamental d'aquest servei ha estat el de cohesionar, formar i preparar l'equip de consultors que ha de dur a terme la tasca d'informació que aquest programa es proposa com a principal objectiu.

Aquest equip de consultors està format per 8 persones en aquest moment:

2 psicòlegs del barri

1 dona que treballava ja en qüestions de planificació familiar en un despatx privat de Barcelona (Dra. Villatoro)

4 dones de la vocalia de dones de l'Associació de veïns de les Corts

1 psicòloga, responsable del programa, professional del Centre d'Higiene Mental "Lescorts".

3.2.2. Aquest equip ha mantingut regularment una reunió setmanal amb els següents objectius

Definir els objectius generals del servei d'informació que es posa en marxa, i que transcribim tal i com s'anunciaren en els prospectes de propaganda:

El nostre és un servei destinat a les dones del barri de les Corts, i intentarà donar-vos informació i elements de judici sobre una sèrie de qüestions que us afecten molt directament.

El nostre servei es proposa d'orientar, la dona o la parella que desitja que la concepció d'un fill sigui sempre fruit d'una decisió lliure i responsable.

La contracepció, però, no és un fi en ella mateixa sinó un mitjà per ajudar les persones a viure més humanament llur sexualitat i tots els aspectes de llur vida, per això, el nostre servei comptarà amb una informació precisa i detallada sobre:

- mitjans anti-conceptius
- prevenció de malalties de la dona
- exploració del propi cos
- coneixement de la sexualitat de la dona i la parella
- assistència ginecològica dintre i fora del barri
- aspectes psicològics de la planificació familiar
- problemes socials específics de la dona (laborals, matrimonials)

Aquest servei intentarà de donar ajuda a les persones que ho demanin respectant llurs creences i amb la màxima objectivitat possible, establint una comunicació de persona a persona i derivant als especialistes (ginecòlegs, psicòlegs, advocats...etc.) en els casos que ho requereixin i ho desitgin.

Responsable d'aquest servei:

Col.laboradors: Vocalia de dones. Vocalia de Sanitat. Professionals del barri.

Funcionarà tots els Dilluns de 4 a 6 de la tarda i

tots els Dimarts de 11 a 2 del migdia en el Dispensari

3.2.3. fixar els horaris en que aquest servei estarà obert al públic, i el funcionament concret del mateix.

De moment s'han creat 2 equips de dues persones, que atendran al públic, comptant que siguin les persones amb més experiència en

aquest camp professional i comptant també que quedin atesos els aspectes psicològics que de forma manifesta o latent puguin acompanyar la demanda de planificació o autocontrol de la concepció.

Aquests equips estaràn en el dispensari dintre d'unes horaris establerts i prestaran els serveis de forma gratuïta. Començaran a funcionar a mitjans d'abril.

- . Recollir informació sobre mitjans anticonceptius, i sobre altres experiències en aquest sentit. Promoure debats interns sobre la informació recollida utilitzant el debat com a forma d'autoformació

- i definició de les premisses ideològiques i professionals del servei

- . Recollir informació sobre els recursos assistencials existents dins o fora del barri, donat que com ja hem dit el servei es limitarà solament a donar informació i caldria sens falta buscar recursos assistencials per orientar-hi les dones o les parelles que sol·licitin l'ajut.

- . Sensibilitzar la població, de la importància que la planificació familiar té per a l'evolució psicològica de la dona, de l'home o de la parella. Informar de la utilitat del servei.

3.2.4. Per aconseguir aquestes tasques l'equip de consultors ha contactat personalment amb:

- Maternitat. Serveis de citologia i ginecologia. D'aquesta entrevista el servei de citologia es va mostrar molt ben disposat i interessat de cara a una estreta col·laboració. El servei de ginecologia va donar l'impressió de que estava a l'expectativa del servei d'orientació familiar que la mateixa Maternitat ha sol·licitat de crear, el projecte de la qual sembla ja avançar.

- S.O.E. que no va veure la forma possible de col·laboració, ans al contrari, es va mostrar poc disposat a buscar-les.

3.2.5. Ginecòlegs veïns del barri. S'ha aconseguit la col·laboració d'un metge ginecòleg que estaria disposat a atendre les demandes que se li fessin, en el servei on treballa hospital. o en el seu consultori a preu hospitalari. Per altre part té una bona disposició per a col·laborar en el projecte.

Centre de Planificació Familiar Municipal. Que veu amb bons ulls el projecte i estaria disposat a una estreta col·laboració i intercanvi d'experiències.

Contactes amb la resta de programes i col·laboració amb la xarxa global de l'experiència

3.2.6. Considerem com a positiva l'experiència fins ara que es pot dir que ha estat centrada en la posta en marxa del servei d'informació sobre planificació familiar i problemàtica general de la dona.

En aquest moment l'equip que atenyirà el servei d'acolliment disposa de professionals interessats en els problemes de la vel·lencia, en el procés educatiu del nen (família, escola, temps lliure), en oferir possibilitats d'anàlisi de la dinàmica institucional, i en organitzar un fitxer de recursos assistencials, comunitaris, com centres d'esplai, esportius, etc. i de possibles col·laboracions amb advocats, advocats laboralistes, assistència social o altres professionals que es vegin necessaris per orientar adequadament les demandes.

Més darrerament encara s'ha rebut la proposta de pediatres del barri, interessats per la pediatria social i disposats a portar endavant una tasca específica que encara està per concretar.

3.3.2. Els objectius d'aquest servei d'acolliment en general són els següents:

(Transcrivim el text íntegre que anirà en els prospectes de propaganda)

El servei d'acolliment pretén ser un espai en qualsevol veï, institució o grup de la comunitat del barri de les Corts pugui adreçar-se per buscar informació, orientació i col·laboració. El seu objectiu, no es solament la informació; pensem que l'intercanvi que es produeixi donarà lloc a un coneixement més ampli dels problemes de la comunitat i per tant possibilitarà la recerca de respostes adequades.

Algunes de les seves tasques específiques foren:

a) Un servei d'Informació on es tractaria de passar al servei de la comunitat els coneixements que tenen els professionals de la Salut Mental. Aquesta tasca es realitzaria tant a través d'una informació directa a qui la demanés, com a grups de persones interessades o amb xerrades al barri.

b) Organització d'un fitxer de recursos del barri que possibilités l'orientació de les demandes individuals o grupals de la forma més adequada possible i al mateix temps fos una font d'informació per al mateix barri. Pensem per ex. que aquest fitxer hauria de recollir des de les escoles, llurs condicions, condicions d'habitat, de treball, centres d'educació especialitzada, grups d'oci, entitats recreatives, programes culturals, etc... I a nivell individual problemes com la vellesa, alcoholisme, deficiències sensorials (sordesa), maternitat, etc...

c) En aquelles consultes més directament lligades a les dificultats patimentals i conflictes individuals i/o familiars, intentariem aconseguir-les en el sentit de fer-nos responsables de la seva orientació tenint en compte tant els aspectes individuals com tots aquells factors externs propis de la comunitat on s'ha desenvolupat el conflicte.

Aquest servei es obert i convida a tots els veïns i professionals que estiguin interessats en participar en l'elaboració i gestió dels programes i de les accions a emprendre per la defensa de dret a la salut mental de nostre barri, així com a iniciar noves activitats

3.3.3. En aquests moments el servei d'acolliment es obert al públic amb horaris fixes 4 hores a la setmana, atés per l'assistent social del centre d'higiene Mental "Lescorts"

3.3.4. Malgrat les dificultats que anomenem quan a concretar accions a emprendre, sense comptar prèviament amb les demandes de la població, pensem que es pot considerar positiu per les expectatives i desig reals de participació que hem promogut en el barri.

**SERVEI D'HIGIENE MENTAL
I ACCIO COMUNITARIA
DEL BARRI DE LES CORTS**

LLOC:
AJUNTAMENT DE LES CORTS
Plaça Comas
(Dispensari Municipal)

PROGRAMA DE TIEMPO LIBRE

Este programa de trabajo está encaminado al conocimiento y a la reflexión en torno al concepto y la utilización del tiempo libre del que dispone la población de nuestro barrio.

La posibilidad de desarrollar, desear y escoger actividades encaminadas a satisfacer inquietudes y aficiones del individuo en su tiempo libre es por sí misma potenciadora de la salud mental.

El hecho de que estos movimientos y actividades estén promovidos e integrados en la propia comunidad ayuda al hombre a sentirse más implicado y protagonista de su propia historia, al mismo tiempo que le capacita para compartir vivencias y emociones con su entorno, enriqueciéndole y aumentando sus relaciones interpersonales. Por ello, es importante la participación activa de los vecinos en la marcha del programa.

Los objetivos de nuestro programa son el conocimiento de los recursos existentes en el barrio, su utilización, las necesidades existentes..., así como conocer y sensibilizar acerca de todo aquello que hace referencia al tiempo libre, su concepto, sus posibilidades y sus implicaciones en el bienestar y la salud de una comunidad.

Otro objetivo sería preguntarnos si el hombre y el niño utilizan su tiempo libre con los mismos medios y estructuras que sus «horas no libres» perdiendo sin quererlo, su capacidad crítica y sus posibilidades creativas.

Responsables de este programa:

Conxita Boada (Médico Psiquiatra)
Nilda Estrella (Terapeuta Ocupacional)
Pascual Sierra (Licenciado en Pedagogía Terapéutica)

Información en el Servicio de Acogida los martes y viernes de 10 a 12 de la mañana.

Teléfono 239 16 42 lunes, de 4 a 8 de la tarde.

PROGRAMA DE PLANIFICACION FAMILIAR Y PROMOCION SOCIAL DE LA MUJER

Nuestro servicio está destinado a las mujeres del barrio e intentará ofrecerles información y elementos de juicio sobre una serie de cuestiones que les afectan muy directamente.

Nuestro servicio se propone **orientar** a la mujer o a la pareja que desea que la concepción de **un hijo** sea siempre el fruto de una decisión libre y responsable.

La contracepción, sin embargo, **no constituye** un fin en si misma, sino un medio para ayudar a **las personas** a vivir más humanamente su sexualidad y **todos los aspectos** de su vida. Por ello, nuestro servicio dispondrá de **una información** precisa y detallada sobre:

- medios anticonceptivos
- prevención de enfermedades **de la mujer** y de la pareja
- exploración del propio **cuerpo**
- conocimiento de la **sexualidad de la mujer** y de la pareja
- asistencia ginecológica **dentro y fuera** del barrio
- problemas sociales **específicos** de la mujer (laborales, matrimoniales...)

Este servicio tratará de **ayudar a las personas** que lo soliciten, respetando sus creencias y **con la mayor objetividad** posible, estableciendo una **comunicación de persona a persona** y sometiendo a los especialistas (**ginecólogos, psicólogos, abogados, etc....**) solamente los casos **que lo requieran** y lo deseen.

Responsable de este servicio:

Neri Daurella (Psicóloga Clínica)
Colaboradores: **Vocalía de mujeres.**
Vocalía de Sanidad, **profesionales del Barrio.**

Funcionará los lunes de 4 a 6 **de la tarde** y los miércoles de 11 a 2 de la tarde.

Les possibilitats de Salut Mental d'una comunitat o la dels seus veïns depenen de les condicions culturals, socials, educatives i de vida en general i també dels recursos psicològics individuals i/o col·lectius dels que disposi l'home per al seu propi procés d'evolució i creixença o pel procés d'evolució del grup, Institució o comunitat a la que pertany.

La funció del servei que avui us oferim és la d'obrir un diàleg entre la comunitat del nostre barri i de tot aquell veïnat que se senti proper, que encapçali un procés de reconeixement de les necessitats individuals o col·lectives en matèria de Salut Mental i posta en marxa d'accions comunitàries conjuntes entre veïns i tècnics que assegurï la real satisfacció de les necessitats.

Els objectius que es proposa el SERVEI D'HIGIENE MENTAL I ACCIÓ COMUNITÀRIA són els següents:

Crear un servei d'informació

Organitzar debats i xerrades

Promoure participació

Modificar actituds humanes i educatives

Programar i assegurar canals de comunicació amb la població i formes d'acció que assegurin la consecució dels objectius que es vagi fixant el servei

Tots els serveis que donarà aquesta unitat d'HIGIENE MENTAL I ACCIÓ COMUNITÀRIA són totalment gratuïts. Per a la seva posta en marxa comptem amb una ajuda econòmica per part dels Serveis de Cultura Popular i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona que ens ha cedit un local en el Dispensari Municipal de la Plaça Comas i que ens ha promès d'ajudar-nos en la propaganda.

Per qualsevol demanda d'ajut o de col·laboració podeu adreçar-vos al Dispensari Municipal o al telèfon 239 16.42.

SERVEI D'ACOLLIMENT

El servei d'acolliment pretén **ser** un espai on qualsevol veí, institució o grup de la comunitat del barri de les Corts o propers, pugui adreçar-se per buscar informació, orientació i col·laboració. El seu objectiu, no és solament la informació; pensem que l'intercanvi que es produeixi donarà lloc a un coneixement més ampli dels problemes de la comunitat i per tant possibilitarà la recerca de respostes adequades.

Algunes de les seves tasques específiques foren:

a) Un servei d'Informació on es tractaria de posar al servei de la comunitat els coneixements que tenen els professionals de la Salut Mental.

b) Organització d'un fitxer de recursos del barri que possibilités l'orientació de les demandes individuals o grupals de la forma més adequada possible i al mateix temps fós una font d'informació pel mateix barri.

c) En aquelles consultes més directament lligades a les dificultats, patiments i conflictes individuals i/o familiars, intentariem assumir-les en el sentit de fer-nos responsables de la seva orientació tenint en compte **tant els aspectes individuals** com tots aquells factors externs **propis** de la comunitat on s'ha desenvolupat el conflicte.

Aquest servei és obert i convida a tots els veïns i professionals que estiguin interessats en **participar** en l'elaboració i gestió dels programes i de les accions a **emprendre** per la defensa de dret a la salut mental del nostre barri, així com a iniciar noves activitats.

Responsables d'aquest servei:

Roser Pérez Simó (Metge Psiquiatre)
Montse Mestres (Assistent Social)

Funcionarà dimarts i divendres de 10 a 12 del matí.

Telèfon 239 16 42, dilluns, de 4 a 8 de la tarda.

•

SERVICIO DE ACOGIDA

El servicio de acogida pretende ser un lugar al que cualquier vecino, institución o grupo de la comunidad pueda dirigirse en busca de orientación y colaboración. Su objetivo no es solamente la información; pensamos que el intercambio que se produzca dará lugar a un conocimiento más amplio de los problemas de la comunidad y, por tanto, posibilitará la búsqueda de respuestas adecuadas.

Algunas de sus funciones específicas serán:

- a) Un servicio de información en el cual se tratará de poner al servicio de la comunidad los conocimientos de los profesionales en materia de salud mental.
- b) Organización de un fichero de los recursos del barrio que facilite la orientación de las solicitudes individuales o de grupo, de la forma más adecuada posible, y que, al mismo tiempo, constituya una fuente de información para el barrio.
- c) Aquellas consultas relacionadas directamente con las dificultades, padecimientos y conflictos individuales y/o familiares, intentaríamos asumirlas haciéndonos responsables de su orientación, teniendo en cuenta tanto los aspectos individuales, como todos aquellos factores externos propios de la comunidad donde se ha desarrollado el conflicto.

Este servicio está abierto y se ofrece a todos los vecinos y profesionales que estén interesados en participar en la elaboración y gestión de los programas y de las acciones a llevar a cabo para defender el derecho a la salud mental de nuestro barrio, así como en iniciar nuevas actividades.

Responsables de este servicio:

Roser Pérez (Médico Psiquiatra)
Montse Mestres (Asistente Social)

Funcionará martes y viernes de 10 a 12 horas.

Teléfono 239 16 42, lunes de 4 a 8 horas.

Las posibilidades de Salud Mental de una comunidad o las de sus vecinos dependen de las condiciones culturales, sociales, educativas y de vida en general y, también, de los recursos psicológicos individuales y/o colectivos de los que dispone el hombre para su propio proceso evolutivo y de crecimiento, o para el proceso evolutivo del grupo, institución o comunidad a la que pertenece.

La función del servicio que hoy les ofrecemos es la de entablar un diálogo entre la comunidad de nuestro barrio, y los próximos a él, como primer paso de un proceso de reconocimiento de las necesidades individuales o colectivas en materia de salud mental y de la puesta en marcha de acciones comunitarias conjuntas entre los vecinos y técnicos que aseguren una verdadera satisfacción de las necesidades.

Los objetivos que se propone el SERVICIO DE HIGIENE MENTAL Y ACCION COMUNITARIA son los siguientes:

Crear un servicio de información

Organizar debates y charlas

Promover la participación

Modificar las actitudes humanas y educativas

Programar y asegurar los canales de comunicación con la población y medios de acción, a fin de asegurar la consecución de los objetivos que fije el servicio.

Todos los servicios que ofrece esta unidad de HIGIENE MENTAL Y ACCION COMUNITARIA son totalmente gratuitos. Para su puesta en marcha, contamos con una ayuda económica por parte de los Servicios de Cultura Popular y con la colaboración del Ayuntamiento de Barcelona que nos ha cedido un local en el Dispensario Municipal de la Plaza Comas y que nos ha prometido su ayuda para la propaganda.

Para cualquier solicitud de ayuda o colaboración, pueden dirigirse al Dispensario Municipal o al Teléfono 239 16 42.

PROGRAMA DE PLANIFICACIÓ FAMILIAR I PROMOCIÓ SOCIAL DE LA DONA

El nostre és un servei destinat a les dones del barri i intentarà donar informació i elements de judici sobre una sèrie de qüestions que les afecten molt directament.

El nostre servei es proposa d'orientar, la dona o la parella que desitja que la concepció d'un fill sigui sempre fruit d'una decisió lliure i responsable.

La contracepció, però, no és un fi en ella mateixa sinó un mitjà per ajudar les persones a viure més humanament la seva sexualitat i tots els aspectes de la seva vida, per això, el nostre servei comptarà amb una informació precisa i detallada sobre:

- mitjans anti-conceptius
- prevenció de malalties de la dona
- exploració del propi cos
- coneixement de la sexualitat de la dona y la parella
- assistència ginecològica dintre i fora del barri
- aspectes psicològics de la planificació familiar
- problemes socials específics de la dona (laborals, matrimonials...).

Aquest servei intentarà de donar ajuda a les persones que la demanin respectant llurs creences i amb la màxima objectivitat possible, establint una comunicació de persona a persona i derivant cap als especialistes (ginecòlegs, psicòlegs, advocats..., etcètera) només els casos que ho requereixin i ho desitgin.

Responsable d'aquest servei:

Neri Daurella (Psicòleg Clínic)
Col·laboradors: Vocalia de dones.
Vocalia Sanitat. Professionals del barri.

Funcionarà els dilluns, de 4 a 6 de la tarda i els dimecres, de 11 a 2 del migdia en el Dispensari Municipal.

PROGRAMA DE TEMPS LLIURE

Aquest programa de treball **està** encaminat a conèixer i a reflexionar entorn al concepte i a la utilització del temps lliure en la població del nostre barri.

La possibilitat de desenvolupar, **desitjar** i triar activitats encaminades a satisfer inquietuts i **aficions** de l'individu en el seu temps lliure, és per ella **mateixa** potenciadora de salut mental.

El fet de que aquests moviments i activitats estiguin promoguts i integrats en la pròpia **comunitat**, ajuda a l'home a sentir-se més implicat i protagonista **de la seva** pròpia història, alhora que es possibilita el compartir vivències i emocions amb el seu entorn, enriquant-se i **augmentant** les seves relacions interpersonals. Per això és important la participació activa dels veïns en la marxa del programa.

Els objectius del nostre programa són el conèixer els recursos existents en el barri, com són **utilitzats**, quines necessitats hi han... etc. així com també el **conèixer** i sensibilitzar sobre tot allò que fa referència al temps lliure, el seu concepte, les seves possibilitats i les seves implicacions en el benestar i la salut d'una comunitat.

Un altre objectiu, seria **qüestionar-nos** si l'home i el nen utilitzen llur temps lliure amb els **mateixos** mitjans o estructures que llurs hores «no lliures», perdent, **sense voler-ho**, llur capacitat crítica així com llurs possibilitats creatives.

Responsables d'aquest programa:

Conxita Boada (Metge Psiquiatre)
Nilda Estrella (Terapeuta Ocupacional)
Pascual Sierra (Llicenciat en Pedagogia Terapèutica)

Informació en el Servei d'acolliment, els dimarts i divendres, de 10 a 12 del matí, en el **Dispensari Municipal**.

Telèfon 239 16 42, dilluns, de **4 a 8** de la tarda.

255

SERVICIO DE HIGIENE MENTAL Y ACCION COMUNITARIA DEL BARRIO DE LAS CORTS

LUGAR:
AYUNTAMIENTO DE LAS CORTS
Plaza Comas
(Dispensario Municipal)